ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.10.2024 г.
COM(2024) 491 final

2024/0273 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В съответствие с член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1] („Директивата за ДДС“) Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да прилага специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива с цел да опрости процедурата за събиране на данъка върху добавената стойност („ДДС“) или да предотврати някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

С писмо, заведено в Комисията на 26 март 2024 г., Унгария поиска разрешение да продължи да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1), буква а) и членове 168 и 168а от Директивата за ДДС и да ограничи правото на приспадане на ДДС върху лизинга на някои леки автомобили, които не се използват изцяло за стопански цели, както и да освободи данъчно задължените лица от изискването да третират употребата на такива превозни средства за лични нужди като възмездна доставка на услуги. Искането беше придружено от доклад, който включва преглед на процента, предвиден за ограничаването на правото на приспадане.

В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС Комисията информира с писмо от 29 май 2024 г. останалите държави членки за отправеното от Унгария искане. С писмо от 30 май 2024 г. Комисията уведоми Унгария, че разполага с цялата информация, която счита за необходима за разглеждане на искането.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Съгласно член 168 от Директивата за ДДС данъчно задълженото лице има правото да приспада ДДС, начислен върху покупките, извършени за целите на облагаеми сделки. В член 168а, параграф 1 от Директивата за ДДС се предвижда, че ДДС върху разходите за недвижим имот, който представлява част от стопанските активи на данъчно задължено лице и се използва както за целите на стопанската му дейност, така и за цели извън стопанската му дейност, се приспада само пропорционално на използването на имота за целите на стопанската дейност на данъчно задълженото лице. Съгласно член 168а, параграф 2 от Директивата за ДДС държавите членки могат да прилагат тази разпоредба също и по отношение на разходи, свързани с други, посочени от тях стоки, които са част от стопанските активи. Член 26, параграф 1, буква а) от същата директива съдържа изискването употребата за лични нужди на стоки, които са част от стопанските активи, да се третира като възмездна доставка на услуги, когато ДДС върху тези стоки подлежи на приспадане. Тази система позволява събирането на първоначално приспаднатия ДДС във връзка с употребата за лични нужди.

По отношение на леките пътнически автомобили тя се прилага трудно – най-вече поради факта, че е трудно да се определи границата между употребата за лични нужди и употребата за стопански цели. Когато се води отчетност, нейното поддържане и проверка представлява допълнителна тежест за предприятията и администрацията.

Съгласно член 395 от Директивата за ДДС държавите членки могат да прилагат с разрешение от Съвета мерки за дерогация от разпоредбите на Директивата за ДДС с цел да опростят процедурата за събиране на ДДС или да предотвратят някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

С Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 на Съвета[2] понастоящем на Унгария е предоставено разрешение да ограничи до 50 % правото на приспадане на ДДС върху разходите, подлежащи на приспадане във връзка с лизинга на леки автомобили, които не се използват изцяло за стопански цели, и да освободи данъчно задължените лица от изискването да третират употребата за нестопански цели на такива леки автомобили като възмездна доставка на услуги. Леките автомобили в обхвата на специалната мярка са моторните превозни средства, проектирани за превозване на максимум 9 души, с обща маса на превозното средство, непревишаваща 5 тона. Автомобилите, проектирани за превозване на стоки, автомобилите със специално предназначение (напр. товарен автомобил с кран, противопожарен автомобил, автобетоносмесител), автомобилите, проектирани за превозване на 10 или на повече от 10 души, тракторите и ремаркетата са изключени от ограничението на правото за приспадане на ДДС и спрямо тях се прилагат обичайните правила. Данъчно задължените лица, които не желаят да прилагат 50-процентното ограничение на приспадането и които желаят да приспадат ДДС пропорционално на действителната употреба за стопански цели, имат възможност да правят това, при условие че разполагат с подробни данни за действителната употреба за стопански цели на лизинговите леки автомобили. Срокът на действие на тази специална мярка изтича на 31 декември 2024 г., след като удължаването му беше одобрено с Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1774 на Съвета[3].

Унгария поиска да се удължи срокът на действие на разрешението да ограничи правото на първоначалното приспадане до определена фиксирана процентна ставка, като за сметка на това да освободи предприятията от изискванията за отчитане на данъка върху употребата за лични нужди. Унгария информира Комисията, че основанията за искането срокът на действие на мярката да бъде продължен до голяма степен съвпадат с изложените при предишното искане. Унгария потвърждава, че специалната мярка е довела до положителни резултати за дружествата и за данъчните органи, както и че основанията за дерогацията продължават да са в сила. В съответствие с член 5 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 на Съвета Унгария представи и доклад относно процентното ограничение, определено за приспадането на ДДС. Унгария смята, че прилаганото 50-процентно ограничение остава целесъобразно. Съгласно предоставените данни процентът на употреба за лични нужди на служебните лизингови автомобили в периода 2016—2022 г. се оценява на около 32—53 %. Тъй като оценката се базира на непреки доказателства и допускания и следователно може да има надценяване, Унгария счита, че 50-процентното ограничение на приспадането на ДДС върху входящите ресурси е най-целесъобразното. Освен това опитът от инспекциите на данъчния орган показва, че както и през 2021 г. почти всички (90—95 %) проверени данъчно задължени лица прилагат задължителната 50-процентна подлежаща на приспадане част. Според Унгария причината продължава да е фактът, че тази задължителна подлежаща на приспадане част очевидно освобождава данъчнозадължените лица от задължението да водят отчетност по позиции и че 50-процентният дял на употребата за лични нужди се доближава достатъчно до практиката.

---

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 252/46, 8.10.2018 г., стр. 44).

[3] Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1774 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 360, 11.10.2021 г., стр. 108).

Предвид благоприятното въздействие на специалната мярка върху административната тежест както за данъкоплатците, така и за данъчните органи, се предлага да бъде разрешено удължаването на нейния срок на действие. Разрешението следва да важи за още един ограничен срок, а именно до 31 декември 2027 г., за да се даде възможност за преглед на необходимостта и ефективността на специалната мярка и на това дали ограничението от 50 % продължава да съответства на общото съотношение между употребата на автомобилите за стопански цели и за лични нужди. Всяко искане за удължаване следва да се придружава от доклад, който включва преглед на прилаганото процентно ограничение, и следва да бъде изпратено на Комисията до 31 март 2027 г.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подобни дерогации във връзка с правото на приспадане са били предоставяни на други държави членки (Естония[4], Латвия[5], Хърватия[6], Полша[7], Италия[8] и Румъния[9]).

Съгласно член 176 от Директивата за ДДС Съветът трябва да определи разходите, по отношение на които ДДС не подлежи на приспадане. До настъпването на този момент с него на държавите членки се разрешава да запазят изключенията, които са били в сила към 1 януари 1979 г. Затова има няколко разпоредби за запазване на съществуващото положение, които ограничават правото на приспадане на ДДС във връзка с леките пътнически автомобили.

Независимо от предходните инициативи за определяне на правила относно категориите разходи, върху които може да бъде наложено ограничение на правото на приспадане на ДДС[10], такава дерогация е подходяща до постигането на хармонизация на тези правила на равнището на ЕС.

---

4 Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1998 на Съвета от 15 ноември 2021 г. за даване на разрешение на Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 408, 17.11.2021 г., стр. 3—5).

5 Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1968 на Съвета от 9 ноември 2021 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 401, 12.11.2021 г., стр. 1—2).

6 Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1997 на Съвета от 15 ноември 2021 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета за предоставяне на разрешение на Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 408, 17.11.2021 г., стр. 1—2).

7 Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2385 на Съвета от 6 декември 2022 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/805/ЕС за предоставяне на разрешение на Република Полша да въведе мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 315, 7.12.2022 г., стр. 87—88).

8 Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2411 на Съвета от 6 декември 2022 г. за изменение на Решение 2007/441/ЕО за упълномощаване на Италианската република да прилага мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 317, 9.12.2022 г., стр. 120—121).

9 Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1641 на Съвета от 24 май 2024 г. за даване на разрешение на Румъния да прилага специални мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L, 2024/1641, 6.6.2024 г.).

10 COM(2004) 728 окончателен — Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 77/388/ЕИО с цел опростяване на задълженията, свързани с данъка върху добавената

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Член 395 от Директивата за ДДС.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Като се има предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на основание на която е съставено предложението, принципът на субсидиарност не се прилага.

• Пропорционалност

Решението се отнася до предоставяне на разрешение на държава членка по нейно искане и не представлява задължение.

Предвид ограничения обхват на дерогацията специалната мярка е пропорционална на преследваната цел, а именно опростяване на процедурата за събиране на ДДС и предотвратяване на някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. По-конкретно, като се има предвид вероятността стопанските субекти да не декларират изцяло задълженията си, както и административната тежест за данъчните органи, свързана с проверката на изминатото разстояние, ограничението от 50 % ще опрости процедурата за събиране на ДДС и ще предотврати отклонението от данъчно облагане посредством, наред с другото, неправилно водене на отчетност.

• Избор на инструмент

Предлаган инструмент: решение за изпълнение на Съвета.

В съответствие с член 395 от Директивата за ДДС дерогация от общите разпоредби за ДДС е възможна единствено след като Съветът, действащ с единодушие по предложение на Комисията, даде разрешение. Решението за изпълнение на Съвета е най-подходящият инструмент, тъй като негов адресат може да бъде отделна държава членка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Консултации със заинтересованите страни

Не беше проведена консултация със заинтересованите страни. Настоящото предложение се основава на отправено от Унгария искане и засяга само тази държава членка.

• Събиране и използване на експертни становища

Не бяха необходими външни експертни становища.

• Оценка на въздействието

Предложението има за цел да се опрости процедурата за облагане с данъка чрез премахването на необходимостта данъчно задължените лица да водят отчетност за употребата за лични нужди на служебните лизингови автомобили, като в същото време се предотвратява определена форма на отклонение от данъчно облагане чрез

стойност (ОВ C 24, 29.1.2005 г., стр. 10), оттеглено на 21 май 2014 г. (ОВ C 153, 21.5.2014 г., стр. 3).

неправилно водене на отчетност. Поради това предложената мярка има потенциално положително въздействие както за стопанските субекти, така и за данъчната администрация. Според Унгария това решение е подходяща мярка, сравнима с други минали и прилагани понастоящем дерогации.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Предложението е ограничено във времето и включва клауза за изтичане на срока на действие на 31 декември 2027 г.

В случай че Унгария пожелае удължаване на срока на специалната мярка след 2027 г., тя следва да представи на Комисията най-късно до 31 март 2027 г. искане за удължаване, придружено от доклад, съдържащ преглед на процентното ограничение.

2024/0273 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1], и по-специално член 395, параграф 1, първа алинея от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) С членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО се установява правото на данъчно задължените лица да приспадат данъка върху добавената стойност (ДДС), начисляван върху получаваните от тях доставки на стоки и услуги, предназначени за облагаемите им сделки. Член 26, параграф 1, буква а) от същата директива съдържа изискването ДДС да се начислява, когато даден стопански актив се използва за лични нужди на данъчно задълженото лице или неговия персонал, или по-общо за цели, различни от тези на стопанската му дейност.

(2) С Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 на Съвета[2], изменено с Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1774 на Съвета[3], на Унгария се дава разрешение до 31 декември 2024 г. да прилага специална мярка, състояща се, от една страна, в ограничаване до 50 % на правото на приспадане на ДДС за разходите, свързани с леки автомобили, които не се използват изцяло за стопански цели, чрез дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО, а от друга страна, чрез дерогация от член 26, параграф 1, буква а) от същата директива, във възможността да не се третира като възмездна доставка на услуги употребата за

---

1 ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

2 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 252, 8.10.2018 г., стр. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1493/oj).

3 Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1774 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 360, 11.10.2021 г., стр. 108, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1774/oj).

нестопански цели на лек автомобил, който е част от стопанските активи на данъчно задължено лице, когато за въпросния автомобил се прилага ограничение, разрешено съгласно член 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 („специалната мярка“).

(3) С писмо, заведено в Комисията на 26 март 2024 г., Унгария поиска разрешение в съответствие с член 395, параграф 2, първа алинея от Директива 2006/112/ЕО да продължи да прилага специалната мярка („искането за удължаване“).

(4) В съответствие с член 395, параграф 2, втора алинея от Директива 2006/112/ЕО, с писма от 29 май 2024 г. Комисията препрати искането за удължаване до останалите държави членки. С писмо от 30 май 2024 г. Комисията уведоми Унгария, че разполага с пълната информация, необходима за разглеждане на искането за удължаване.

(5) В съответствие с член 5, втора алинея от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493, заедно с искането за удължаване Унгария представи доклад, включващ преглед на определения процент за ограничаване на правото на приспадане на ДДС, посочен в член 1 от същото решение за изпълнение. Въз основа на наличната в момента информация, а именно опита от данъчни ревизии и статистически данни относно употребата за лични нужди на леки пътнически автомобили, Унгария потвърждава, че ограничението от 50 % продължава да е обосновано и целесъобразно.

(6) Предвид благоприятното въздействие на специалната мярка върху административната тежест както за данъкоплатците, така и за данъчните органи чрез опростяване на събирането на ДДС и предотвратяване на отклонението от данъчно облагане посредством неправилно водене на отчетност, Комисията смята, че е целесъобразно на Унгария да бъде разрешено да продължи да прилага специалната мярка.

(7) Целесъобразно е удължаването на срока на действие на специалната мярка да се ограничи във времето, за да може да се направи оценка на ефективността ѝ и на подходящото процентно ограничение. Поради това на Унгария следва да се разреши да продължи да прилага специалната мярка до 31 декември 2027 г.

(8) Специалната мярка е пропорционална на преследваните цели, а именно опростяване на процедурата за събиране на ДДС и предотвратяване на някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци, тъй като е ограничена по време и обхват. Освен това специалната мярка не създава риск от прехвърляне на измамите към други отрасли или други държави членки.

(9) В случай че Унгария прецени, че е необходимо удължаване на срока на действие на специалната мярка след 2027 г., заедно с искането за удължаване тя следва да представи на Комисията не по-късно от 31 март 2027 г. доклад, който включва преглед на прилаганото процентно ограничение.

(10) Специалната мярка ще има незначително отражение върху общия размер на данъчните приходи, събирани на етапа на крайно потребление, и няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

(11) Поради това Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Член 5 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 се заменя със следното:

„*Член 5*

Срокът на действие на настоящото решение изтича на 31 декември 2027 г.

Всяко искане за удължаване на срока на действие на разрешението, предвидено в настоящото решение, се представя на Комисията до 31 март 2027 г. и се придружава от доклад, който включва преглед на процентното ограничение, определено в член 1.“.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Унгария.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател